

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV.

НЕДЕЉА 10. НОВЕМБРА 1896.

БРОЈ 45.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

Цена:

За Србију на годину	6 динара
на пола године	3 "
За стране земље на годину	9 "

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

ПРЕТИПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД

А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ОБЈАВА

По тач. 7., чл. 89. закона о устројству војске има општина београдска да од својих грађана прикупи и војеној власти преда 192.793·06 дин., за коју ће се суму набавити стројни коњи за попуну артиљерије редовне војске, као и јахаћи коњи за сиромашне обвезнике редовне војске.

Да би се ова сума прикупила од грађана, који по поменутом закону имају да поднесу овај терет, пореско одељење управе вароши Београда утврдило је стопу приреза од 28% од непосредне порезе.

Овај прирез од 28% имају да поднесу сви грађани београдски, који плаћају 30 динара непосредне порезе па на вишем, од којих се изузимају активни и резервни официри.

Цела се ова сума приреза има прикупити и војној власти предати до краја о. г.

Прикупљање овога приреза поверено је порезницима за варош Београд, који су већ отпочели наплату.

Суд општине београдске објављује ово грађанству и позива га да се плаћањем овога приреза одазове својој грађанској дужности.

Од суда општине београдске 1. октобра 1896. г. АБр. 8228.

НА ЗНАЊЕ

Према решењу суда општине града Београда НГБр. 754, укинут је досадањи начин издавања гробова бесплатно за сарану сиротиње а на јемство грађана о сиромаштини умрлог или његове породице, и решено је:

Да се гробови за сарану умрлих сиротних лица, издаје од сада бесплатно, само онима који плаћају порезу испод 10 динара, што при тражењу бесплатног гроба, мора доказати пореском књижицом.

Ово важи од 1. новембра ове године, што се грађанству ради управљања са општава.

НГБр. 754. — Од Суда општине града Београда, 19. октобра 1896. године у Београду.

СТЕЧАЈ

Општини београдској потребан је један доктор целокупног лекарства.

Пријаве ће се примати до 15. новембра ове год. закључно.

Уз молбу треба поднети документа о квалификацији.

Од суда општине београдске АБр. 9470. 29. октобра 1896.

ОБЈАВА

Суд ове општине отпочео је катастарско премеравање плацева са секцијом Тркалиште, те се позива грађанству тога краја, да буде у свему на руци општинским органима, који тај посао врше.

Суд овај јавља грађанству унапред, кад ће која секција доћи на ред, те да би сваки могао за времена да спреми потребне податке, и да их стави на расположење органима, који ће премере вршити.

Из суда општине вароши Београда АБр. 9136, 19. октобра 1896.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
29. октобра 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богићевић; од одборника били: гг. Љуб. Марковић, Драг. Стаменковић, Михајло Михајловић, Никола Бонковић, Јарослав Безуха,

Сава Ковачевић, Влад. М. Ђорђевић, Јанаћ Константиновић, Стеван П. Поповић, Дамњан Стојковић, Д-р Војислав М. Суботић, Михаило Штрбина.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 24. октобра 1896. год. и примљен је без измена.

II

По прочиташу акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 8378, 9355, 9363, којима се траже уверења о владању и имовном стању известних лица, одбор је изјавио,

да је Стеван Ђорђевић бив. порезник доброг владања и сиротног имовног стања; да је Антоније Павловић каф. доброг владања и доброг имовног стања; да су му непознати Милосав Павловић келнер, Сима Стефановић келнер и Ванча Антонијевић калажија.

III

По прочиташу молбе Арсенија Ђ. Павловића овд. АБр. 9107, одбор је изјавио мишљење,

да се молиоцу може дати тражено уверење о његовом породичном односу.

IV

Председник извештава одбор, да је господин министар грађевина решењем својим од 22. окт. 1896. АБр. 9538, одобрио предложену измену регулације Вишњићеве (Бркине) улице. Одбор је примио к знању, ово решење господина министра грађевина, и

да га у свему изврши грађевинско одељење општинско.

V

Председник извештава одбор, да господин министар грађевина није одобрио решење одбора од 4. априла 1896. АБр. 1801 и решењем својим од 20. јуна 1896. Бр. 5054 (АБр. 4982) наредио, да се изврши просецање сокака од палилулског трга ка улици два бела голуба, као што је регулационим планом предвиђено.

Одбор је примио к знању ово решење господина министра грађевина с тим,

да ће се просецање ове улице предузети кад буде општина у могућности.

VI

По прочиташу протокола лицитације АБр. 9180 држане за давање под закуп општинског земљишта код војеног сењака, — одбор је решио,

да се ова лицитација одбаци и друга распиши.

VII

Председник износи одбору на одобрење кредит од 1684:34 дин. за инсталацију електричног осветљења у згради управе вар. Београда.

По прочитању тога предрачуна АБр. 9279 одбор је решио,

да се извршење ове инсталације не може одобрити.

VIII

По прочитању предлога управе трошаринске АБр. 9039, да се одборским решењем призна и свињској масти право на реекспедицију и повраћај таксе одбор је решио,

да се овај предлог не уважи, него да се за сваки случај потребе за реекспедирање масти и повраћај таксе за извешену масти изиште од одбора нарочито решење.

IX

Сходно решењу одборском од 5. септ. 1396. год. председник износи одбору на решење предмете о експропријацији земљишта Сана М. Алексића, Д-ра Марка Т. Лека и Спасе Илића, по којима је општински правозаступник дао своје мјење, да општина мора у сваком случају дати накнаду за земљиште, које експроприше за проширење улица, према закону о изменама и допунама у закону о експропријацији од 17. јануара 1896. год.

По прочитању тих мјења АБр. 7989, 7988 и 7987 одбор је решио,

да се Сани удовој Марка Алексића, за експроприсаних јој девет квадратних метара са лица Богојављенске улице по педесет и пет динара кв. метра исплати из регулационог фонда свега четири стотине деведесет и пет динара у сребру, пошто се сви интабуисани терети са експроприсаног дела имања скину.

Да се Спаси Илићу каф. овд. за експроприсаних му девет метара и деведесет сантиметара квадратних са лица цветнога

трга по седамдесет динара кв. метар исплати из регулационог фонда свега шест стотина деведесет и три динара у сребру пошто се сви интабуисани терети скину са експроприсаног дела имања.

Да се д-ру Марку Т. Леку за експроприсаних му педесет и два квадр. метра и шест квадр. сантиметара са лица Ва-сине улице по седамдесет динара квадр. метар исплати из регулационог фонда, све га три хиљаде шест стотина четрдесет и четири динара и двадесет паре у сребру, пошто се сви интабуисани терети скину са експроприсаног дела имања.

X

Председник извештава одбор, да је општина осуђена земаљским судовима да због нивелисања кнез Милошеве улице плати на име општете Ђорђу Гинићу 22066:09 са споредним трошковима по извршиој пресуди апелационог суда од 3. фебруара 1896. год. Бр. 263 и да је Ђорђе Гинић поднео молбу АБр. 5098, да му се ова досуђена сума исплати.

По прочитању те пресуде и молбе, одбор је решио,

да се досуђена сума по извршиој пресуди апелационог суда од 3. фебруара 1896. Бр. 263 исплати Ђорђу Гинићу из капитала општинског.

XI

По прочитању молбе Косте Гинића овд. кафедре, да општина допусти да околни цигљари откопавају пут општински што од новог гробља води ка Вишњици, који је на висини остао због околног откопавања приватних имања, те да се тај пут на тај начин нивелише без трошка општине., Одбор је решио,

одобрава се, да околни цигљари откопавају општински пут од новог гробља ка Вишњици до висине, на којој су околна имања, и да земљу употребе на своју корист. Ово да се изврши под надзором и руководством општинског инжињера.

XII

По прочитању акта безименог друштва за осветљење вароши и мјења надзорне комисије за осветљење и трамвај на томе акту, одбор је на основу 5. тачке уговора решио,

да се метални стубови безименог друштва, којима ће се заменити дрвени стубови за спровод електричне струје за улично осветљење, ослободе плаћања трошаринске таксе и свих осталих општинских дажбина.

XIII

По прочитању акта безименог друштва за осветљење Београда, одбор је на основу члана 5. уговора, пошто се угљ за гориво и у Србији производи, решио,

да се друштво одбије од овог тражења и да буде дужно плаћати трошаринску таксу на сав угљ што га у варош уноси за потребу осветљења.

XIV

Одборник г. Стеван П. Поповић предлаже, да се све сијалице замене пламеним лампама. Одбор је одлучио,

да надзорна комисија за осветљење и трамвај изради предрачун колико би то скупље стало општину, на који би се начин то могло извршити и под којим би подгodbama друштво на то пристало.

XV

По прочитању акта управе општинске трошарине и мишљења надзорне комисије за осветљење и трамвај АБр. 5858, одбор је решио,

да се такса трошаринска за кола трамвајска, кад у варош улазе, и даље наплаћује путем обрачуна све док ово питање не буде регулисано пресудом надлежног изборног суда.

XVI

Председник надзорне комисије за осветљење и трамвај извештава одбор, да надзорна власт још није регулисала питање о правилнику за трамвајску вожњу, на који је правилник учинио

Од коликог је значаја било начело Немањино: користити се згодном приликом и повијати се по својој сили и моћи оној струји која је за ондашње време најјача, најбоље се види код оних његових последника, који су разумели мисао и рад свог великог претходника. Видимо да се српска држава уједињена и утврђена Немањом, нагло шири и расте под Милутином (1282—1321) а достиже кулминацију тачку под Душаном Силним (1331—1355).

Али као да мисао овог Великог жупана, његови први наследници не само да нису прихватили, већ почела показивати знаке слабости своје. Кад год би му се дала прилика да може своју државу ширити на ту страну, освајају једну по једну област од Империје и присаједињавају их својој држави. У противном пак случају, кад би био притешњен од Империје враћају је одмах заузете области, али ипак није напуштао мисао, да згодном приликом опет настави своју политику у истом правцу.

КРАЉ УРОШ I ВЕЛИКИ

ИСТОРИСКА РАСПРАВА

Moto: Credere una cosa, perché si è uditò dirla è perchè non si è avuto cura di esaminarla, fa torto all'uiteletto dell'uomo. Leopardi

НАПИСАЛИ:

П. Ј. ГРЕВЕНАРОВИЋ и Т. КОВЛИШКА

(По препоруци Академијској Савета Велике Школе ова је расправа нарађена најочитом видовданском најрадом општине београдске у 1895. год.)

УВОД

Најсјајније доба у историји српскога народа јесте доба владања династије Немањића, која је владала Србијом преко 200 година и дала јој најзначајније и најмоћније владаоце. Основалац ове династије велики жупан, Стеван Немања, не само да је велики и знатан због овога, већ и за то, што је он први од српских владаоца тачно обележио правац спољне српске политике, коју би Србија имала водити на Балканском Полуострву, те да тим

одбор примедбе па друштво неће да уважи, одбор је одлучио,

да се понова умоли управа вароши, да ову ствар што пре крају привреде.

XVII

Председник надзорне комисије извештава Одбор, да се у фабрици електричитета покварио известан део машине те нису могле 360 сијалица неколико дана сијати; да друштво тражи, да се овај случај сматра као неодољива сила и да се према њему не примене конвенционалне казне; да је надзорна комисија одбила овај захтев, пошто је друштво обавезно, да има и резервних спрava, како се не би прекидало осветљење због кварења спрava.

По прочитању акта, захтева друштва и решења надзорне комисије одбор је решио,

да се недостаци и кварење машина за производње електричне струје не може сматрати као неодољива сила и да се према томе има одбити овај захтев друштва одобравајући у свему поступак надзорне комисије у овоме случају.

XVIII

Одборник г. Стеван П. Поповић чита да ли се води рачун о потрошњи електричитета и да и општина има оне користи од утрошене количине електричитета на електричним трамвајима, на које по уговору има права. Председник надзорне комисије за осветљење и трамвај одговорио је,

да се о потрошњи електричитета води рачун и да и општина има уговором предвиђене користи од потрошеног електричитета за електричне трамваје, услед чега улично осветљење сада много јефтиније стаје општину, него што је уговором предвиђено.

XIX

Одборник г. Љуб. Марковић изјављује, да би добро било, да се одмах отпочне рад на склапању буџета за 1897. год.

Председник општине изјавио је,
да суд на овоме послу већ ради и да ће у скоро поднети одбору од суда саста-

Кратки преглед срп. државе од Немање до ступања на престо Краља Уроша I Великог (1196—1243)

Да би могли разумети у каквом је стању била срpsка држава у оно доба кад је на њен престо ступио Краљ Урош I, као и његов даљи рад, потребно је да се вратимо на неколико десетина година раније и да у кратко проговоримо о Немањиним наследницима до доласка Уроша I.

И ако је Немања после претрпљеног пораза на Морави 1291. г. морао повратити Грчкој сва своја завојевања у 1183., 1189 и 1190. години, те није оставио својим наследницима Бог зна како проширену државу; ипак им је он очувао и оставио своју најзнатнију тековину: државно јединство и слободу. Тада, када је Првовенчани примио жупанску власт, срpsка је држава захватила Хум, Требиње, Зету и преко Мораве данашњи јагодински округ. Источна је граница Морава (Морава, Бинча) најјужније земље: Дубочица, Реке и Лаб. Од Босне је делила река Дрина а са севера горњи ток Колубаре па на северозапад до изнад Соли.

вљени буџет за 1897. год. да га проучи и о њему донесе своје решење.

Књижевни оглас

Пољопривредни календар за 1897. годину дат је у штампу и кроз који дан биће готов, и одмах ће се разаслати поручиоцима, који ваља да се обрате српском пољопривредном друштву — Београд.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

Пошто одбор општински није одобрио држату лицитацију за издавање под закуп права на узимање цубока од стоке која се коље у кланицама општинским и продаје истог — то ће суд београдске општине понова држати лицитацију, на дан 18. овог месеца од 2—5 сахати по подне, за издавање поменутог права под закуп.

Кауцију полажу српски поданици 3000 а страни 6000 дин. у готову или српско-државним 2% лозовима.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења, где се и остale погодбе могу видети.

Ко жели ово право узети под закуп, нека означеног дана дође да лицитира.

A.№ 9299. Од суда општине града Београда, 1. новембра 1896. год. у Београду.

По што се расписата лицитација за 28. октобар т. год. а за издавање под закуп права вађења леда и наплате таксе за исти није могла вршити из законских узрока, — то ће суд општински држати понова другу лицитацију на дан 16. т. м. од 2—5 сахати по подне, за издавање овога права под закуп.

Кауцију полажу српски поданици 600, а страни 1200, дин., у готову или српско-државним 2% лозовима.

Лицитација ће се вршити у канцеларији

рији економног одељења, где се и остale погодбе могу видети.

Ко жели ово право узети под закуп, нека одређеног дана дође да лицитира.

A.№ 9527. Од суда Београдска општина, 1. новембра 1896. године у Београду.

По што се ни друга одређена лицитација, за издавање под закуп права наплате таксе фијакериске, није могла држати из законских узрока, — то ће суд општински, понова држати лицитацију на дан 19. т. м. од 2—5 сахати по подне за издавање овога права под закуп.

Кауцију полажу српски поданици 600, а страни 1200, дин. у готову или српско-државним 2% лозовима.

Лицитација ће се вршити у канцеларији економног одељења, где се и остale погодбе о закупу могу видети.

Позивају се лицитанти да одређеног дана дођу и лицитирају.

A.№ 9524. Од суда београдске општине, 1. новембра 1896. године у Београду.

НА ЗНАЊЕ

Појавила се на свет књижица од три листића а под насловом „Путовођа по Београду“ од издаваоца *Мирка К. Живковића*.

Издавалац је просто преписао нова имена улица из бр. 4. „Београдских општинских новина“ од 21. јануара о. г. и не осврћују се на напомену изложену од стране овога суда у поменутом броју новина.

С тога се даје на знање грађанству, да је овакав „Путовођа по Београду“ из основа погрешна књига и да не одговара ни у колико ни стању ствари ни намери у којој је издата.

Из статистичког одељења суда општине града Београда 7. новембра 1896. год. СтБр. 354.

Његови су пак наследници Радослав и Владислав још мање урадили за Србију. Први је био иначе слаб владалац и врло поводљив за својом лукавом женом, Аном, ћерком епирског деспота Годора Анђела Комнена, због чега није дуго ни владао. Јер његова жена својом пакошћу изазове нездовољство, а у том и његов тајст буде заробљен од бугарског цара Јована Асена II, те се властела искупи око млађег брата Владислава и Радослав буде прогнан. Радослав је покушавао из Дубровника, куда је одбегао, да се поврати на престо, али поште не успе, он се по наговору стрица Саве покалућери. Па ни влада другог сина Првовенчаног, Владислава (1233—1243), који је на овај начин отео престо свог брата, није значајна. Једино му се може приписати, што је се посрећством Савиним оженио ћерком бугарског цара Асена II, Болеславом те тиме осигурао своју државу са истока а и себе за извесно време на престолу.

При крају његове владе десили су се догађаји како у Угарској тако и у Бугарској, о којима ћемо на скоро говорити, који су допринели Урошу да себи завојује од брата краљевски престо. (Настави се

(¹) Ј. Ковачевић и Ј. Јовановић: Ист. Срп. Н. стр. 82. — Хум је се 1209. г. одвојио од Угарске и у њему завладао неки кнез Петар.

(²) ив. стр. 91.

(³) Том је приликом крунисао и старијег сина Радислава, кога на тај начин огласи за свог наследника.

ОПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Стање на дан 31. октобра 1896. год.

РЕДНИ БРОЈ	Назив рачуна	Обрт од 1. јануара				Стање 31. октобра			
		2179296	36	2071402	47	107803	89	—	—
1	Рачун благајне	527095	82	243672	19	283423	63	—	—
2	" привремених издатака	22078	—	—	—	22078	—	—	—
3	" хартија од вредности	5355203	14	—	—	5355203	14	—	—
4	" непокретности	78771	64	—	—	78771	64	—	—
5	" покретности	83087	11	—	—	83087	11	—	—
6	" грађења кеа	2835212	10	17334	87	2817877	23	—	—
7	" водовода	757863	70	26994	07	730869	63	—	—
8	" калдрме из зајма	51173	41	322	—	50851	41	—	—
9	" канализације	212073	54	—	—	212073	54	—	—
10	" школе у д. крају	170157	97	—	—	170157	97	—	—
11	" " у Палилули	2945	21	—	—	2945	21	—	—
12	" " на Врачару	54068	88	—	—	54068	88	—	—
13	" цркве у дун крају	106107	84	12146	—	93961	84	—	—
14	" дужника разних	207406	93	43395	20	164011	73	—	—
15	" калдрме	61403	34	57413	72	3989	62	—	—
16	" водовода	28776	19	6524	26	22251	93	—	—
17	" трошарински	267044	57	686547	22	—	—	419502	65
18	" поверилаца разних	—	—	157679	32	—	—	157679	32
19	" фондова разних	—	—	81407	09	—	—	81407	09
20	" касе фонда гробљанској	671	31	19367	99	—	—	18696	68
21	" фонда регулационог	8365	76	—	—	8365	76	—	—
22	" управе фонд. за раз. фонд.	44551	28	—	—	44551	28	—	—
23	" " " регул. "	704855	15	676031	91	38823	24	—	—
24	" трошарине	170665	09	159730	99	10934	10	—	—
25	" водовода	3858	65	104121	04	—	—	100262	39
26	" фондова за зајмове	6440200	—	8727200	—	—	—	2287000	—
27	" пријема	8020000	—	6020000	—	2000000	—	—	—
28	" остава код Нар. Банке	120000	—	2134828	15	—	—	2014828	15
29	" Народне Банке	17225	09	237333	46	—	—	220108	37
30	" преносних кредита	1016	55	7607	55	—	—	6591	—
31	" азије резервне	5114	75	912921	58	—	—	907806	83
32	" прихода по буџету	1016288	22	6169	93	1010118	29	—	—
33	" расхода	18102	09	29911	20	—	—	11809	12
34	" гробљанској буџета	241791	01	585869	45	—	—	344078	44
35	" буџета трошаринског	184738	17	6981187	21	—	—	6796449	04
36	" главнице	—	—	30.007,118	87	13.366,219	08	13.366,219	08

4. новембра 1896. год. у Београду.

Гл. књиговођа,

К. Ј. Јанковић.

Мл. књиговођа,
Милија Јовановић.

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 31. Октобра 1896. год. до 6. новем. 1896. год.

допутовало 1076 путника — одпутовало 1141 путника.

Постојбина приспелих путника :											
ПОСЛОДА		Из Србије		Аустро-Угарске		Вене и Херцегов.		Црногоре		Грчке	
МУШКИХ	ЖЕНСКИХ	Трговци	Чиновници и инсулт.	Војска	Ученици	Индустр.јади	Гостионичари	Шпекулатанти и пивари	Раденици	Надничари	Слуге и келнери
1004	72	760	133	8	2	3	70	28	8	6	20
53	93	53	124	30	34	11	13	61	58	21	48

Занимање путника :											
Допутовали : Разлика :											
У јавним локалима						У приватним стаништима			Допутовали : Отпушталих		
998	—	78	—	—	—	+ 65	—	—	—	—	—

8. Новембра 1896. год.

Из статистичног одељења општ. вар. Београда.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ЂУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом 0.25 д.

2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом 0.70 д.

3. Од четири или више соба са кухињом, од кафана са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1.50 д.

За квартове: Дорђолски и палилулски:

1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом 0.20 д.

2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазом 0.60 д.

3. Од четири или више соба са кухињом, од кафана са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1.00 д.

Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године. АВр. 9449.

- а) Проста кола са 2 коња 10.— д.
 б) Кола са анђелима са 2 коња 18.— д.
 в) Стаклена кола са 2 коња 24.— д.
 г) Стаклена кола са 4 коња 60.— д.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Гробарина:

- а) Гроб за депу 7.— д.
 б) Гроб за одрасле 12.— д.
 в) Мала гробница 555.52 д.
 г) Велика гробница III реда 998.93 д.
 д) Велика гробница II реда 1099.93 д.
 е) Велика гробница I реда 1684.57 д.

II. Пражњење помијара и нужника:

- а) Од кубног метра 10.— д.
 б) Од акова 0.50 д.

III. Димничарство:

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0.20 д.
 б) За незидан шпархерд 0.20 д.
 в) За узидан 0.40 д.
 г) За велики узидан шпархерд у гостионици 0.50 д.
 д) За чишћење димњака од два спрата 0.20 д.
 ћ) За чиш